

[Ole Hovmand.]

kunne blive forpasset, hvis ikke vi deltager i det europæiske rumprogram.

Dansk elektronikindustri har igennem en årrække oplevet et opsving og har nået en konkurrenceevne, som er forbilledlig, og som i meget ringe grad bygger på import af råstoffer, men leverer et højt forædlet produkt på basis af høj uddannelse og know-how. Det er denne position, vi ikke vil sætte over styr ved at gå imod Danmarks ratifikation af en konvention vedrørende en europæisk rumorganisation.

Vi mener, at der heri ligger mindst et par hundrede danske arbejdspladser. Erfaringerne har blot vist, at i de konkrete tilfælde, hvor komponenter til programmerne er blevet udbudt i licitation, er man først blevet opmærksom på det i dansk industri flere år efter. Derfor vil vi foreslå, at der over for dansk industri bliver slået på stortromme for, hvilke muligheder den har inden for rumorganisationen, og vi vil foreslå, at regeringen via sine forbindelser videregiver enhver mulighed for deltagelse direkte til Industrirådet.

Med disse muligheder vil vi se positivt på Danmarks deltagelse i den europæiske rumorganisations arbejde.

Kaj V. Andersen (V):

Der er næppe nogen grund til at diskutere denne traktat ret meget; erfaringsmæssigt kan man ikke ændre så meget som et komma i en sådan på dette fremskredne tidspunkt. Desuden er de arbejder, Danmark gerne ser udført i fællesskab med de 11 andre lande, vi har sluttet os sammen med i denne organisation, meget nær deres fuldendelse. Det ligger for nogles vedkommende inden for dette og næste kalenderår. Derfor anbefaler vi forslaget til hurtig vedtagelse.

Gerda Møller (KF):

Da vi før valget havde dette forslag til behandling her i salen, sagde vi i det konservative folkeparti, at vi godt først ville have nogle oplysninger, før vi kunne tage stilling til dette forslag. Derfor rejste jeg et par spørgsmål om, hvor meget det danske erhvervsliv vil nyde godt af at være med i dette samarbejde, både økonomisk, beskæftigelsesmæssigt og forskningsmæssigt.

De svar, jeg har fået i udvalget, går ud på, at

det kan skønnes, at vi over en længere årrække kan regne med, at ESA placerer ordrer svarende til ca. $\frac{2}{3}$ af det danske medlemsbidrag, at der for tiden er mellem 100 og 150 personer, hovedsagelig med højere uddannelse, beskæftiget ved ESA-kontrakter, og at disse kontrakter herudover har en betydelig beskæftigelsesmæssig virkning hos en række af de kontraherende virksomheders underleverandører.

Endelig fik vi oplyst, at ESA-samarbejdet har tilført navnlig den elektroniske industri en betydelig viden, som har muliggjort nye produktioner med tilhørende eksport, som ellers ikke havde været mulig.

På denne baggrund kan det konservative folkeparti nu anbefale dette forslag til folketingsbeslutning til vedtagelse.

Ebba Strange (SF):

Jeg kan også henvise til de bemærkninger, der faldt, da dette forslag sidst var til første behandling. Det var fru Kristine Heltberg, der var mit partis ordfører. Vi anbefalede forslaget dengang, og det gør vi også fra SFs side i dag.

Vi gør det, fordi vi anser den europæiske rumorganisation for at være et eksempel på internationalt samarbejde, som vi er sympatisk indstillet over for, fordi det viser sig, at vi kan iværksætte et samarbejde, der indeholder en bredere landekreds end den sædvanlige EF-landekreds, og fordi vi i forhold til denne samling lande og dette samarbejde er suveræne i de helt afgørende spørgsmål. Det indeholder ingen overnationale elementer, som vi skal rette os efter. Og så fordi de opgaver, som denne organisation tager op, er mere praktisk formuleret end EFs. Der er ikke det stive bureaukratiske system, som vi kender fra EF. Der er ligesom en obligatorisk kerne, som vi tilslutter os, men derudover kan hvert land i øvrigt vælge, om det vil være med i de øvrige enkeltprojekter.

Alt i alt anser vi dette for at være et eksempel på, at der kan skabes et internationalt samarbejde i Vesteuropa, som kan baseres på andre og bedre principper end dem, vi kender fra EF, og derfor anbefaler vi forslaget.

Ib Nørlund (DKP):

Selv om rumforskningen er en videnskab under hurtig udvikling, er det ikke mig bekendt, at der er sket væsentlige nyudviklinger,